

VII. INFORMACJE

1. *Polski „Leksykon liturgii”*

Na początku września 2006 r. ukazał się w Wydawnictwie Pallottinum w Poznaniu *Leksykon liturgii* w opracowaniu ks. prof. Bogusława Nadolskiego TChr, autora wielu publikacji na tematy liturgiczne, m.in. czterotomowego podręcznika *Liturgika*. Notka wydawnicza o tym leksykonie zaznacza: „Jest to pierwsza, unikatowa w języku polskim tak obszerna i wyczerpująca publikacja z tej dziedziny. Leksykon obejmuje ponad 1700 haseł. Niektóre z nich (np. święto, sakramenty, liturgia, rodziny liturgiczne, Maryja Matka Jezusa Chrystusa, Triduum Paschalne itd.) potraktowano bardzo szeroko, ukazując ich źródła, rozwój historyczny i znaczenie w teologii liturgii po Soborze Watykańskim II. W większości hasła zawierają podstawową bibliografię polską i obcą. Książkę wzbogacono też o kilkadziesiąt rysunków oraz fotografii barwnych.

Leksykon liturgii może być nieocenioną pomocą dla alumnów seminariów duchownych, studentów wydziałów teologicznych, kapłanów oraz wszystkich zainteresowanych tematyką miłośników liturgii”.

2. *Symposium Wykładowców Liturgiki w Tarchominie*

W dniach 11 i 12 września 2006 r. w Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Warszawsko-Praskiej w Tarchominie odbyło się 42. Symposium Wykładowców Liturgiki w Wydziałach Teologicznych i Wyższych Seminariach Duchownych. Temat symposiumu brzmiał: *Kultura - kult – liturgia*.

W pierwszym dniu do południa wygłoszone były dwa referaty: *Kultura - kult - liturgia z perspektywy filozoficzno-antropologicznej* (ks. dr hab. Kazimierz Wojsza, prof. UO) i *Biblia - kultura – kult* (ks. prof. dr Manlio Sodi SDB, Uniwersytet Salezjański, Roma). Po południu wysłuchano jednego referatu: *Liturgiczne dziedzictwo kulturowe w badaniach naukowych* (prof. dr Benedikt Kranemann, Uniwersytet Erfurt) i miała miejsce dyskusja na temat *Współpraca naukowa Ośrodków liturgicznych w kraju i za granicą*. Wieczornej Mszy św. połączonej z Nieszporami przewodniczył i homilię wygłosił ordynariusz warszawsko-praski abp Sławoj Leszek Głódź. Na kolejne trzylecie został wybrany ten sam Zarząd Sekcji Wykładowców Liturgiki.

W drugim dniu obrad Mszy św. połączonej z Jutrznia przewodniczył i homilię wygłosił biskup legnicki Stefan Cichy. Uczestnicy symposiumu wysłuchali przed obiadem trzech referatów i komunikatu. Oto tematy referatów i prelegenci: *Kulturotwórcza rola muzyki liturgicznej* (prof. dr hab. Remigiusz Pośpiech, UO), *Patronat maryjny nad narodem polskim i jego funkcja integracyjno-kulturowa* (ks. prof. dr hab. Jerzy Józef Kopeć CP, Lublin) i *Kulturotwórczy wymiar chrześcijańskiego świętowania* (ks. prof. dr hab. Bogusław Nadolski, UKSW). Komunikat *Informacje o pracach Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Episkopatu Polski* wygłosił bp Stefan Cichy, Przewodniczący Komisji.

3. Pielgrzymka ministrantów do Rzymu

W dniach 31 lipca do 3 sierpnia 2006 r. odbyła się zorganizowana przez CIM (Coetus Internationalis Ministrantium) międzynarodowa pielgrzymka ministrantów do Rzymu. W pielgrzymce brało udział ponad 42.000 ministrantów z 18 krajów Europy. Najwięcej ministrantów i ministrantek 35.000 było z Niemiec, a z samej diecezji Freiburg 7.000. Polskę reprezentowało 1.000 ministrantów.

Obszerniejsze informacje znajdują się w dziale DUSZPASTERSTWO LITURGICZNE.

4. Nagroda im. ks. prof. Balthasara Fischera

Niemiecki Instytut Liturgiczny w Trewirze (Das Deutsche Liturgische Institut in Trier) przekazał w dniu 31 lipca 2006 r. po raz drugi nagrodę Balthasara Fischera dla popierania badań w dziedzinie liturgiki. Nagrodę otrzymał dr Olaf Richter za pracę *ANAMNESIS – MIMESIS – EPIKLESIS. Der Gottesdienst als Ort religiöser Bildung*, Leipzig 2005. Autor urodzony w 1966 r. jest pastorem Kościoła luterńskiego Saksonii i uzyskał doktorat na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Lipskiego.

Nagrodę w wysokości 3000 Euro sponsorowało w tym roku Stowarzyszenie dla Popierania Niemieckiego Instytutu Liturgicznego (Verein zur Förderung des Deutschen Liturgischen Instituts).

5. Czwarty Krajowy Kongres Pueri Cantores w Toruniu

W dniach 29 czerwca do 2 lipca 2006 r. odbywał się w Toruniu IV Krajowy Kongres Polskiej Federacji *Pueri Cantores* pod hasłem *Hymnum gloriae Tuae canimus*. Inauguracja Kongresu i większość koncertów odbywały się w kościele Wniebowzięcia Najśw. Maryi Panny. W kongresie brało udział 13 zespołów muzycznych:

1. *Il Canto Magnificat* z Wesolej,
2. Chór chłopięcy bazyliki w Limanowej,
3. Chór chłopięco-męski bazyliki św. Józefa w Kaliszu,
4. *Schola Cantorum Gultoviensis*,
5. *Pueri Cantores Wratislavienses* z Wrocławia,
6. *Cantores Minores* z Warszawy,
7. *Pueri Cantores Tarnovienses* z Tarnowa,
8. Chłopięco-Męski chór z Zabrze,
9. Chór Chłopięcy miasta Olsztyn,
10. Katedralny Chór Chłopięco-Męski z Torunia,
11. *Schola Cantorum Misericordis Christi* z Białej Podlaskiej,
12. Katedralny Chór Chłopięcy *Cantate Deo* z Koszalina,
13. *Schola Cantorum Inowroclaviensis* z Inowrocławia.

Inauguracji w dniu 29 czerwca przewodniczył biskup toruński Andrzej Suski, a brali w niej udział m. in. prezydent Międzynarodowej Federacji *Pueri Cantores* J. M. Torrents, prezydent Polskiej Federacji *Pueri Cantores* ks. R. Tyrała i Michał Zaleski, prezydent Torunia.

W dniu 30 czerwca w kościele Wniebowzięcia Najśw. Maryi Panny miała miejsce modlitwa o pokój. Przewodniczył jej bp Stefan Cichy, przewodniczący Komisji ds.

Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Episkopatu Polski. Po tej modlitwie odbyło się spotkanie biskupów, dyrygentów, prezesów oraz zaproszonych gości krajowych i zagranicznych z władzami Torunia, zaś wieczorem odbył się koncert galowy w wykonaniu wszystkich chórów.

W sobotę 1 lipca 2006 r. uczestnicy zwiedzali miasto Toruń, a wieczorem odbyły się Msze i koncerty w kościołach Torunia.

Eucharystii na zakończenie Kongresu w dniu 2 lipca 2006 r. przewodniczył Andrzej Suski, biskup toruński.

6. Drugie wydanie I tomu Liturgii Godzin

W wydawnictwie Pallottinum w Poznaniu ukazało się z końcem czerwca br. drugie wydanie I tomu Liturgii Godzin (okres Adwentu i Narodzenia Pańskiego). Jest to wydanie częściowo zmienione i uzupełnione. Tom zawiera teksty biblijne według 5. wydania Biblii Tysiąclecia, antyfony do Pieśni Maryi i Pieśni Zachariasza na rok A, B, i C, formuły uroczystych błogosławieństw i teksty o świętych wprowadzone do liturgii po ukazaniu się pierwszego wydania. Tom ten jest w sprzedaży.

7. Dziewiąte spotkanie Vox Clara Committe

W dniach 29 maja – 1 czerwca 2006 r. w biurach Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów po raz dziewiąty spotkała się grupa biskupów krajów języka angielskiego zwana *Vox Clara Committe*. Grupa ta powołana przez Kongregację w 2001 r. zajmuje się nowym tłumaczeniem *Missale Romanum* na język angielski. Przewodniczy jej kard. George Pell z Sydney. W spotkaniu uczestniczyli abp Oscar Lipscomb, Mobile (USA), abp Oswald Gracias, Agra (Indie), kard. Justin Rigali, Philadelphia (USA), kard. Cormac Murphy-O'Connor, Westminster (Anglia), abp Alfred Hughes, New Orleans (USA), abp Terrence Prendergast, S.J., Halifax (Kanada), abp Peter Kwasi Sarpong, Kumasi (Ghana), abp Kelvin Felix, Castries (Saint Lucia) i bp Philip Boyce, OCD, Raphoe (Irlandia). Nieobecni byli: kard. Francis George, OMI, Chicago (USA) i bp Rolando Tria Tirona, OCD, Infanta (Filipiny). Członkom tej grupy towarzyszyli ks. prałat Gerard McKay (Rzym), opat Cuthbert Johnson, OSB (Anglia), o. Jeremy Driscoll, OSB (USA), ks. Dennis McManus (USA) i ks. prałat James P. Moroney (USA).

Grupa ta kontynuowała prace nad tłumaczeniem trzeciego wydania *Missale Romanum*. Zakończenie prac ma się dokonać do końca 2007 r.

Uczestnicy Vox Clara Committeee spotkali się w kard. Francisem Arinze, prefektem Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów oraz abp. Malcolmem Ranjith, sekretarzem tej Kongregacji. Kardynał Prefekt wyraził zadowolenie z postępu prac nad tłumaczeniem mszału.

8. Europa w trosce o wiarę

W zeszłym roku w numerze 43 *Anamnesis* została zamieszczona relacja z europejskiego sympozjum Eurocat, które miało miejsce w Vadstena (Szwecja) w dniach od 5 do 9 maja 2005 roku. Przyniosło ono wiele cennych inspiracji, a także zaowocowa-

ło dalszym kontaktem ze środowiskami europejskimi, które zajmują się chrześcijańskim wtajemniczaniem dorosłych. Odpowiedzialni za tę dziedzinę duszpasterstwa, delegowani przez swoich biskupów, spotykają się co dwa lata w innym kraju na kilkudniowym spotkaniu roboczym. Za zgodą kard. S. Dziwisza, który także spotkał się z uczestnikami, zjazd odbył się w tym roku w Krakowie, gdzie od kilkunastu lat działa Ośrodek katechumenalny. Na spotkanie w dniach 28 kwietnia do 1 maja br. przybyło 15 osób z 14 krajów Europy zachodniej, a także jedna misjonarka z Rosji, która jako jedyna reprezentowała Wschód. Uczestniczyła również przedstawicielka wspólnoty luterańskiej ze Szwecji. Było to zebranie robocze, na którym omawiano następujące tematy:

1. Specyfika katechumenatu w poszczególnych krajach Europy;
2. Warunki ewangelizacji wśród nieochrzczonych;
3. Metody formacji w katechumenacie;
4. Współpraca z komisjami episkopatu, z wydziałami duszpasterskimi i katechetycznymi;
5. Podsumowanie ubiegłorocznej konferencji w Vadstene;
6. Omówienie projektu konferencji, która odbędzie się w przyszłym roku we Florencji.

Jako bardzo istotny wyłonił się temat nowych aspektów związanych z katechumenatem, takich jak: misyjność, liturgia, integracja, które nadają szczególny charakter współczesnej ewangelizacji.

Kontakt ten okazał się bardzo pożyteczny obustronnie, gdyż, jak się przekonaliśmy, mamy sobie wiele do przekazania w tym bardzo newralgicznym punkcie ewangelizacji, jakim jest przełomowe w życiu każdego człowieka doświadczenie nawrócenia i wejścia w relację z Chrystusem i z Kościołem przez chrzest. Coraz bardziej dojrzewa myśl powołania forum krajów Europy środkowej i wschodniej dla wsparcia wysiłków misyjnych w krajach słowiańskich i za wschodnią granicą. Pragnienie wzajemnej wymiany doświadczeń w tej dziedzinie świadczy o coraz większym zainteresowaniu i potrzebie podjęcia tej odnowionej i wprowadzonej przez Sobór liturgicznej formie ewangelizacji, często jeszcze jednak niedocenianej i niewystarczająco znanej. Rodzące się kontakty międzynarodowe dotyczące formacji chrzcielnej są wyrazem naszej wzajemnej troski o bardziej chrześcijańską Europę.

s. Adelajda Sielepin CHR

9. Zmiany dat świąt kościelnych w 2008 r.

Wydawane przez Kongregację ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów czasopismo „Notitiae” 42 (2006) s. 96 ogłosiło notyfikację tej Kongregacji w sprawie zmiany obchodu niektórych świąt w 2008 r. W tym to roku uroczystości św. Józefa i Zwiastowania Pańskiego będą przeniesione na inny termin, gdyż kolidują z obchodami związanymi z Wielkanocą.

W 2008 r. uroczystość św. Józefa, obchodzona 19 marca, przypada w środę Wielkiego Tygodnia, dlatego Kongregacja zdecydowała, że uroczystość św. Józefa będzie obchodzona 15 marca, dzień przed Niedzielą Palmową

Uroczystość Zwiastowania Pańskiego wpisana do kalendarza liturgicznego na dzień 25 marca wypadnie w 2008 r. we wtorek w Oktawie Wielkanocy. Zgodnie z decyzją Kongregacji będzie obchodzona 31 marca, czyli w poniedziałek po II Niedzieli Wielkanocnej.

10. Nominacje w Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów

W czasopiśmie „Notitiae” 42 (2006) s. 97 znajdują się informacje o nowych nominacjach w Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów. Dnia 10 kwietnia 2006 r. papież Benedykt XVI mianował na pięć lat członkami tej Kongregacji: kard. Josepha Zen Ze-kiun, SDB, arcybiskupa Hong Kongu i kard. Franca Rodé, emerytowanego arcybiskupa Lubiany, prefekta Kongregacji ds. Instytutów Życia Konsekwowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego

Pismo Sekretariatu Stanu z dnia 24 kwietnia 2006 r. przekazało informację, że papież Benedykt XVI mianował kierownikiem biura Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów (Capo Ufficio) ks. prałata Gerarda Njem, dotąd pomocnika studiów (Aiutante di Studio) tej dykasterii.

11. Liturgiczne nowości wydawnicze

Księgi liturgiczne

Liturgia godzin. Codzienna modlitwa ludu Bożego. I. Okres Adwentu. Okres Narodzenia Pańskiego, wydanie drugie, Pallottinum, Poznań 2006, ISBN 83-7014-523-X.

Książki

Leksykon liturgii, opr. ks. Bogusław Nadolski TChr, Pallottinum, Poznań 2006, ISBN 83-7014-531-0.

Maurizio Barba, *Institutio generalis Missalis Romani. Textus - Synopsis - Variationes (Collana Monumenta Studia Instrumenta Liturgica no. 45)*, Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 2006, ISBN 88-2097-842-3.

Burcardo Piccolomini, *Il Pontificalis liber 1485 (Collana Monumenta Studia Instrumenta Liturgica no.43 - Edizione anastatica)*, Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 2006, ISBN 88-2097-619-6.

Psalterium Liturgicum. Psalterium crescit cum psallente Ecclesia vol. II, a cura di Felix Maria Arocena (*Collana Monumenta Studia Instrumenta Liturgica no.38*), Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 2006, ISBN 88-2097-761-3.

Aa.Vv., *Il sigillo dello Spirito. Il Rito della Confermazione. Iniziazione alla liturgia / 10*, CLV Roma 2006, ISBN 88-7367-050-4.

Gottesdienst in Zeitgenossenschaft. Positionsbestimmungen 40 Jahre nach der Liturgiekonstitution des Zweiten Vatikanischen Konzils, Academic Press Fribourg 2006, ISBN 3-7278-1512-4.

Manfred Kollig, *Überall Wolke. Die Liturgie des XX. Weltjugendtages lebt weiter*, Verlag Aschendorff, Munster 2006, ISBN 3-402-00414-3.

Das sei euer vernünftiger Gottesdienst (Röm 12,1). Liturgiewissenschaft und Philosophie im Dialog, herausgegeben von Stephan Winter, Verlag Pustet, Regensburg 2006, ISBN 3-7917-1995-5.

Martin Stuflesser, Stephan Winter, *Grundkurs Liturgie: Giesse deine Gnade aus [Band 6] Segen - Feiern des bleibenden Zuspruchs Gottes*, Verlag Pustet, Regensburg 2006, ISBN 3-7917-1900-9.

Sie erkannten ihn, als er das Brot brach. Die Messfeier an Sonn- und Festtagen in der Pfarrgemeinde – Anregungen und Hilfen. Herausgegeben von der Liturgischen Kommission für Österreich, Salzburg 2005.

Martin Lätzel, *Gott begegnen. Liturgie verstehen und feiern*, Verlag Pustet, Regensburg 2005, ISBN 3-7917-1975-0.

S. Adelajda Sielepin CHR, *Uczymy się poznawać i naśladować Chrystusa II. Zostaliście wybrani. Katechumenat*, Wydawnictwo „M”, Kraków 2006, ISBN 83-7221-724-6

S. Adelajda Sielepin CHR, *Uczymy się poznawać i naśladować Chrystusa III. Odrodziliście się w Chrystusie. Okres oczyszczenia i oświecenia*, Wydawnictwo „M”, Kraków 2006, ISBN 83-7221-701-7.

S. Adelajda Sielepin CHR, *Uczymy się poznawać i naśladować Chrystusa IV. Trwajcie w wierze. Okres mistagogii*, Wydawnictwo „M”, Kraków 2006, ISBN 83-7221-733-5.

Słowo – Liturgia – Wspólnota. Dynamika współczesnej parafii, red. ks. Czesław Krakowiak i ks. Piotr Kulbacki, Wydawnictwo Światło-Życie, Kraków – Lublin 2006, ISBN 10-83-89238-39 X.

Ks. Czesław Krakowiak, *Adwent w liturgii Kościoła i pobożności ludowej*, Wydawnictwo Diecezjalne, Sandomierz 2006, ISBN 83-7300-625-7

Ks. Czesław Krakowiak, *Świętowanie tajemnicy Narodzenia i Objawienia Pańskiego*, Wydawnictwo Diecezjalne, Sandomierz 2006, ISBN 83-7300-659-1.

Innocenzo III, *Sermoni (Sermones) [testo latino-italiano]* (Monumenta Studia Instrumenta Liturgica, ed. S. Fioramonti), Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 2006, ISBN 88-209-7804-0.